

# Hoofdstuk 4

## Van Gods besluiten Hoofdstuk 4

- Algemeen
  - 1 les over v/a 1 t/m 7
- Van de predestinatie
  - 2 lessen
    - Les1 v/a 1 t/m 7
    - Les 2 v/a 8 t/m 14

Hoofdstuk 4  
Van Gods besluiten (Algemeen)(1)

- Hiervoor aangetoond dat er een God is (Hfd. 1)
- Die ons de Bijbel gegeven heeft (Hfd. 2)
  - Waarin Hij Zich bekend maakt:
    - In Zijn Wezen (Hfd. 3.1)
    - In Zijn Namen (Hfd. 3.2)
    - In Zijn Eigenschappen (Hfd. 3.3)
    - In Zijn Personen (Hfd. 3.4)
- Besproken wat God IS en wie God IS
  - En hoe Hij tot zaligheid gekend moet worden
- In deze les wat God werkt
- Alles wat Hij doet is tevoren besloten
  - Hij heeft van eeuwigheid besloten wat Hij in de tijd zal werken (v/a 2)
    - *Hand. 15:8: Gode zijn al Zijn werken van eeuwigheid bekend.*
    - Kantt. 43: Dat is, al wat God in den tijd doet, dat heeft Hij van eeuwigheid besloten alzo te doen.

## Van Gods besluiten (Algemeen)(2)

- Zijn werken zijn de uitvoering van Zijn besluiten
- Gods werken worden onderscheiden in:
  1. Zijn werken naar binnen
    - Gericht op Gods Wezen. (zie Wezenseigenschappen Hfd. 3)
    - Gericht op de drie Personen. (zie Persoonseigenschappen Hfd. 3.4)
  2. Zijn werken naar buiten:
    - a. Inblijvende werken = Gods besluiten
      - Algemeen besluit schepping en voorzienigheid (Hfd. 4)
      - Bijzonder besluit van predestinatie (Hfd. 4 en 5)
    - b. Uitgaande werken = uitwerking besluiten
      - Gods werken in de natuur (Hfd. 6/7)
        - Schepping en voorzienigheid
          - » *Lukas 4:2: Ja, ook de haren uws hoofds zijn alle geteld.*
      - Gods werken in de genade (Hfd 11 t/m 21)
        - Verwerving en toepassing van de zaligheid in Christus

## Van Gods besluiten (Algemeen)(3)

- Bijbelse benamingen van Gods besluiten:
  - Gods raad
    - *Jes. 46:10: Mijn raad zal bestaan en Ik zal al Mijn welbehagen doen;*
  - Raad van Zijn wil
    - *Efe. 1:11: naar het voornemen Desgenen Die alle dingen werkt naar den raad van Zijn wil;*
  - Gods gedachten
    - *Jes. 14:24: Indien niet, gelijk Ik gedacht heb, het alzo geschiede,*
  - Bepaalde raad en voorkennis Gods
    - *Hand. 2:23: door den bepaalden raad en voorkennis Gods overgegeven zijnde,*
  - Gods wil
    - *Jak. 1:18: Naar Zijn wil heeft Hij ons gebaad door het Woord der waarheid,*
  - Hetgeen bescheiden is
    - *Job 23:14: Want Hij zal volbrengen dat over mij bescheiden is*
  - Besluit
    - *Psalm 2:7: Ik zal van het besluit verhalen: de HEERE heeft tot Mij gezegd: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegenereerd.*

## Van Gods besluiten (Algemeen)(4)

- God bestaat IN eigenschappen
- Zo zijn ook Zijn besluiten God Zelf, en daarom:
  - Soeverein
    - Omdat de besluitende God volmaakt zelfstandig is
      - *Jer. 18:6: Zal Ik ulieden niet kunnen doen gelijk deze pottenbakker, o huis Israëls? spreekt de HEERE; zie, gelijk leem in de hand des pottenbakkers, alzo zijt gijlieden in Mijn hand, o huis Israëls.*
  - Eeuwig (v/a 2)
    - Omdat de besluitende God eeuwig is
      - *Hand. 15:18: Gode zijn al Zijn werken van eeuwigheid bekend.*
  - Eenvoudig
    - Omdat in God alles een is
      - *Jer. 10:10: Maar de HEERE God is de Waarheid, Hij is de levende God en een eeuwig Koning*
  - Onafhankelijk en daarom vrije besluiten (v/a 3)
    - Omdat God niet gebonden is aan medewerking van schepselen
      - *Openb. 1:8: Ik ben de Alfa en de Omega, het Begin en het Einde, zegt de Heere, Die is, en Die was, en Die komen zal, de Almachtige.*

## Van Gods besluiten (Algemeen) (5)

- Eigenschappen van Gods besluiten (vervolg):
- Vrije besluiten (v/a 3)
  - Geen invloed van wil of gedrag van mensen
    - *Rom. 9:20: Maar toch, o mens, wie zijt gij, die tegen God antwoordt?*
  - Ook niet in het zaligen van zondaren
    - *Efe. 1:5: Die ons tevoren verordineerd heeft tot aanneming tot kinderen, door Jezus Christus in Zichzelf, naar het welbehagen van Zijn wil;*
- Indien afhankelijk van de mens:
  - dan zouden Gods besluiten voorwaardelijk zijn, en
    - God niet onafhankelijk
    - God niet onveranderlijk
- Dit is de dwaling van pelagianen, socinianen, roomsen en remonstranten
  - Deze stellen Gods besluiten, in meer of minder mate, afhankelijk van de vrije wil van de mens

## Van Gods besluiten (Algemeen) (6)

- Eigenschappen van Gods besluiten (vervolg):
- Wijze besluiten (v/a 4)
  - God is de alleen wijze God. Onbegrijpelijk voor de mens
    - *Rom. 11:33: O diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods! Hoe ondoorzoekelijk zijn Zijn oordelen, en onnaspeurlijk Zijn wegen*
  - Ook wijze wegen in het zaligen van zondaren
    - *Rom. 11:30: Want gelijkerwijs ook gijlieden eertijds Gode ongehoorzaam geweest zijt, maar nu barmhartigheid verkregen hebt door de ongehoorzaamheid van dezen*
  - Hij brengt de mens onder Zijn Woord, *of*
  - Hij brengt Zijn Woord tot de mens
    - De Kananese vrouw
    - De moordenaar aan het kruis
    - Saulus van Tarsen
    - Lydia de purperverkoopster
    - De stokbewaarder
    - Onesimus (en nog veel andere voorbeelden)

## Van Gods besluiten (Algemeen) (6)

- Eigenschappen van Gods besluiten (vervolg):
- Onveranderlijk (v/a 5)
  - God is volmaakt en niet vatbaar voor vermeerdering of vermindering
    - *Jac. 1:17: bij Welken geen verandering is of schaduw van omkering*
  - Hoe dan verhinderen offer Abraham (Izaak), uitstel omkering Nineve en verlenging leven koning Hiskia ?
- Deze veranderingen gaan nooit over Gods besluit, maar altijd over Zijn bevel of Zijn werken naar buiten
  - *Efe. 1:11: naar het voornemen Desgenen Die alle dingen werkt naar den raad van Zijn wil;*
- Toch staat er in Spr. 1:25: *‘Gij hebt al Mijn raad verworpen.’*
  - Hier wordt duidelijk bedoeld: ‘Mijn aanrading tot bekering’. Zie tekstverband in *Spr. 1:24: Dewijl Ik geroepen heb en gijlieden geweigerd hebt, Mijn hand uitgestrekt heb en er niemand was die opmerkte*
- Gods besluit (soms raad genoemd) is onveranderlijk
  - *Jes. 46:10 Mijn raad zal bestaan en Ik zal al Mijn welbehagen doen;*



## Van Gods besluiten (Algemeen)(7)

- **Waarover gaan Gods besluiten?**
  - Antwoord. 6: Over alle dingen
    - *Ef. 1:11: Die alle dingen werkt naar de raad van Zijn wil*
- **Wat zijn ‘alle dingen’?**
  - Werkelijk alles, zonder enige uitzondering, met name ook:
    - Plaats en tijd van onze verblijfplaats (woning)
      - *Hand. 17:26: En heeft uit énen bloede het ganse geslacht der mensen gemaakt, om op den gehelen aardbodem te wonen, bescheiden hebbende de tijden tevoren geordineerd, en de bepalingen van hun woning;*
    - Ons leven met alle wederwaardigheden
      - *Psalm 39:5: HEERE, maak mij bekend mijn einde, en welke de mate mijner dagen zij; dat ik wete hoe vergankelijk ik zij.*
    - Onze burgerlijke staat (*Matth. 19:6*)
  - Kortom, over alles wat we doen en laten.
    - *Hand.4:28: Om te doen al wat Uw hand en Uw raad tevoren bepaald had dat geschieden zou.*

## Van Gods besluiten (Algemeen)(8)

- Waarover gaan Gods besluiten? (vervolg)
- Ook over de zonde en haar gevolgen!
  - *Gen. 2:17: Maar van den boom der kennis des goeds en des kwaads, daarvan zult gij niet eten; want ten dage als gij daarvan eet, zult gij den dood sterven.*
- Wat moeten we hierbij opmerken?
  - Alles valt onder Gods besluiten
    - Positief: Al het goede wat Hij besloten heeft (ook de rechtvaardiging van de uitverkoren zondaar) zal geschieden
    - Negatief: De zonde laat Hij volgens Zijn eeuwig besluit toe
- Dan is de Heere toch verantwoordelijk voor de zonde?
- NEE, God werkt nooit de zonde
  - Als Hij de zonde toelaat:
    - Schenkt hij de mens Zijn bewarende genade niet
    - Of Hij onttrekt aan de mens Zijn bewarende genade

## Van Gods besluiten (Algemeen)(9)

- Wat vindt plaats bij ontbreken van bewarende genade?
- Dan komen daden van de zondige mens voluit openbaar:
  - Ezaü, die eerstgeboorterecht verkocht
    - *Gen. 25:32: En Ezaü zeide: Zie, ik ga sterven; en waartoe mij dan de eerstgeboorte?*
  - Farao, die zijn hart verstokte
    - *Exo. 4:21: doch Ik zal zijn hart verstokken, dat hij het volk niet zal laten gaan.*
    - Kantt. 26: alsoz namelijk, dat Ik hem Mijn genade onthouden, en hem aan zijn bozen wil en geneidheden overgeven zal,
  - David, die in hoogmoed een volkstelling organiseerde
    - *2 Sam. 24:1: Hij porde David aan tegen henlieden, zeggende: Ga, tel Israël en Juda.*
    - *Kantt. 2: Te weten de Heere. Niet dat Hij zulks zou hebben ingegeven, maar omdat Hij, naar Zijn rechtvaardig oordeel, door Zijn verborgen regering den satan zulks heeft willen toelaten en hem gebruiken tot een verdiende straffing der Israëlieten en tot kastijding en vernedering van David*
  - Judas, die Jezus verraden heeft
    - *Luk. 22:22: En de Zoon des mensen gaat wel heen, gelijk besloten is; doch wee dien mens door welken Hij verraden wordt.*

## Van Gods besluiten (Algemeen)(10)

- Dan komen daden zondige mens voluit openbaar (vervolg):
  - **Petrus**, die zijn Zaligmaker verloochende
    - *Luk. 23: 61: Eer de haan zal gekraaid hebben, zult gij Mij driemaal verloochenen.*
  - **Pilatus**, die een onrechtvaardig oordeel uitsprak
    - *Luk. 23:22-24: En hij zeide ten derden male tot hen: ..... Ik heb geen schuld des doods in Hem gevonden. .... En Pilatus oordeelde dat hun eis geschieden zou.*
  - **Joodse volk**, dat Christus liet kruisigen
    - *Hand. 2:23: Dezen, door den bepaalden raad en voorkennis Gods overgegeven zijnde, hebt gij genomen en door de handen der onrechtvaardigen aan het kruis gehecht en gedood;*
- In al deze voorbeelden stelt de Bijbel de personen voluit verantwoordelijk voor hun daden
- Ook in de toelating van die daden heeft God Zijn eigen eer op het oog
  - *Rom. 11:36: Want uit Hem, en door Hem, en tot Hem zijn alle dingen. Hem zij de heerlijkheid in der eeuwigheid. Amen.*

## Van Gods besluiten (Algemeen) (11)

- Onvoorwaardelijk (v/a 7)
  - Niet gebonden aan de vrije wil van de mens
- God spreekt in de Bijbel soms voorwaardelijk
  - Nooit over Zijn besluit. Wel over Zijn bevel
- Bij een voorwaardelijk bevel:
  - *Hand. 16: 31: Geloof in den Heere Jezus Christus, en gij zult zalig worden, gij en uw huis*
  - Is door Hem tot het al dan niet vervullen van de voorwaarden ook besloten
    - *Phil. 2:13: Want het is God Die in u werkt beide het willen en het werken, naar Zijn welbehagen.*
    - *Hand. 13:48: en er geloofden zovelen als er geordineerd waren tot het eeuwige leven.*
- Gods besluiten zijn gericht:
  1. Op Zijn eigen eer en heerlijkheid
  2. Op de zaligheid van de Zijnen in Jezus Christus

*Dat Hij eens besluit t' Zijner ere  
Zal zonder hindering voortgaan (Ps. 33 Datheen).*

## Van Gods besluiten (Algemeen) (12)

### *Huiswerkvraag*

- *Als Gods besluiten onveranderlijk zijn, hoe kan het 5<sup>e</sup> gebod dan een langer leven beloven op goed gedrag (het eren van je ouders)?*

## Van Gods besluiten (Predestinatie) (1)

- Vorige les: Gods algemeen besluit over werken in de natuur
- Nu: Gods bijzonder besluit over de eeuwige bestemming van het redelijk schepsel (engelen en mensen)
- In de geloofsleer genoemd:
  - Predestinatie of voorverordining
- Definitie:
  - *Het eeuwig en onveranderlijk besluit van God, waardoor hij de eeuwige staat van het redelijk schepsel vastgesteld heeft tot verheerlijking van Zijn Naam*
- **Bijbels begrip** (v/a 2):
  - *Rom. 8:30: En die Hij tevoren verordineerd heeft, dezen heeft Hij ook geroepen;*
- Hierbij komt niets van de mens in aanmerking
- Druist in tegen de natuur van de gevallen mens
- Is daarom een zeer bestreden leerstuk
- Daardoor veel aandacht in de Belydenisgeschriften

## Van Gods besluiten (Predestinatie) (2)

- Waarschuwingen Calvijn bij deze stof (Inst. 3.21.1):
  - Want het is niet behoorlijk dat de mens straffeloos onderzoekte hetgeen de Heere gewild heeft dat bij Hem zou verborgen blijven;
  - en dat hij, zelfs van de eeuwigheid af zou naspeuren de diepte Zijner wijsheid, die Hij door ons wil hebben aanbeden en niet begrepen, opdat Hij ook door die wonderbaar zou zijn in onze ogen.
  - De verborgenheden van Zijn wil, die Hij goedgevonden heeft ons bekend te maken, heeft Hij in Zijn Woord geopenbaard. En Hij heeft goedgevonden daarvan zoveel te openbaren als Hij voorzag ons nut en nodig te zijn.
- Betekenis hiervan:
  - Eerbiedige terughoudendheid
    - *Deut. 29:29: De verborgen dingen zijn voor den HEERE onzen God, maar de geopenbaarde zijn voor ons en voor onze kinderen ...*
  - Geen begripsleer maar gelovig aanbidden
    - *Psalm 139:6: De kennis is mij te wonderbaar; zij is hoog, ik kan er niet bij.*
  - Slechts geopenbaard wat ons nuttig en nodig is
    - *Joh. 13:7: Wat Ik doe, weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan.*



## Van Gods besluiten (Predestinatie) (3)

- Predestinatie geopenbaard in de Bijbel, voor zover:
  - Tot de zaligheid noodzakelijk is
    - *Joh. 5:39: Onderzoekt de Schriften, want gij meent in dezelve het eeuwige leven te hebben, en die zijn het die van Mij getuigen.*
  - Tot verwerping van dwalingen nodig is
    - *2 Tim. 3:16: Al de Schrift is van God ingegeven, en is nuttig tot lering, tot wederlegging, tot verbetering, tot onderwijzing die in de rechtvaardigheid is*
- Onmiskkenbaar beleden in NGB
  - NGB Art. 15: doordien Hij uit deze verderfenis trekt en verlost degenen die Hij in Zijn eeuwigen en onveranderlijken raad, uit enkel goedertierenheid, uitverkoren heeft in Jezus Christus,
- Krachtig verdedigd in Dordtse Leerregels
  - D.L. 1.7: Deze verkiezing is een onveranderlijk voornemen Gods, door hetwelk Hij vóór de grondlegging der wereld een zekere menigte van mensen, ... tot de zaligheid, uit louter genade, uitverkoren heeft in Christus

## Van Gods besluiten (Predestinatie) (4)

- Predestinatie of voorverordining
- In de Bijbel ook genoemd:
  - Verkiezing
    - *Rom. 11:5: een overblijfsel geworden naar de verkiezing der genade.*
  - Schikken of voorbereiden tot een bepaald doel
    - *Hand. 13:48: en er geloofden zovelen als er geordineerd waren tot het eeuwige leven*
    - *Kant. 59: Dat is, van God verkoren, en van Hem tot het eeuwige leven beschikt waren, gelijk dit woord alom in de Heilige Schrift betekent.*
  - Voornemen
    - *Rom. 8:28: namelijk dengenen die naar Zijn voornemen geroepen zijn.*
  - Voorkennis
    - *Rom. 8:29: Want die Hij tevoren gekend heeft, die heeft Hij ook tevoren verordineerd ...*
  - Toebereiding
    - *Rom. 9:22: met veel lankmoedigheid verdragen heeft de vaten des toorns, tot het verderf toebereid;*
  - Tevoren opgeschreven zijn
    - *Jud. 4: die eertijds tot ditzelve oordeel tevoren opgeschreven zijn,*

## Van Gods besluiten (Predestinatie) (5)

- Doel van dit besluit?
  - Verheerlijking van Zijn Naam
    - *Openb. 4:11: Gij, Heere, zijt waardig te ontvangen de heerlijkheid en de eer en de kracht; want Gij hebt alle dingen geschapen, en door Uw wil zijn zij, en zijn zij geschapen.*
- Eigenschappen van dit besluit:
  - Zelfde als in Gods algemene besluiten:
    - Soeverein (onafhankelijk)
    - Eenvoudig
    - Eeuwig
    - Onveranderlijk
    - Onvoorwaardelijk
      - maar ook onbegrijpelijk en aanbeddelijk en wijs en volmaakt
- Onderscheiden delen in dit besluit (v/a 3):
  - Verkiezing
    - *Rom. 9:13: Gelijk geschreven is: Jakob heb Ik liefgehad, .....*
  - Verwerping
    - *Rom. 9:13: ....., en Ezau heb Ik gehaat.*

## Van Gods besluiten (Predestinatie) (6)

- Wat is de oorzaak van verkiezing en verwerping (v/a 7) ?
  - Gods barmhartigheid bij de verkiezing?
  - Gods rechtvaardigheid bij de verwerping?
  - De zonde?
  - Voorgezien geloof of goede werken?
- De enige oorzaak is Gods soeverein welbehagen
  - *Rom. 9:11: Want als de kinderen nog niet geboren waren, noch iets goeds of kwaads gedaan hadden, opdat het voornemen Gods, dat naar de verkiezing is, vast bleve, niet uit de werken, maar uit den Roepende,*
  - D.L. 1.10 De oorzaak van deze genadige verkiezing is eniglijk het welbehagen Gods
- Daarin betoont de Heere:
  - Barmhartigheid
    - NGB Art. 16: Barmhartig: doordien Hij uit deze verderfenis trekt en verlost degenen die Hij in Zijn eeuwigen en onveranderlijken raad, uit enkel goedertierenheid, uitverkoren heeft in Jezus Christus, ...
  - Rechtvaardigheid
    - NGB Art.16: Rechtvaardig: doordien Hij de anderen laat in hun val en verderf, waar zij zichzelf in geworpen hebben.

## Van Gods besluiten (Predestinatie) (7)

- Predestinatie is daad van Gods soevereiniteit
- Hier ligt de bron van onze vijandschap
  - In het Paradijs wilden we als God zijn
  - In ons leven willen we (autonoom) zelfstandig zijn
    - Zelf ons leven inrichten / zelf normen bepalen
      - *Exo. 5:2: Wie is de HEERE, Wiens stem ik gehoorzamen zou ...*
- Overdenk hierbij!
  - Wij hebben in Adam gekozen voor de dood
    - *Gen. 2:17: want ten dage als gij daarvan eet, zult gij den dood sterven.*
  - En bevestigen die keus dagelijks
    - *Job 21:14: Wijk van ons, want aan de kennis Uwer wegen hebben wij geen lust.*
  - Verwerping is rechtvaardig loon (bezoldiging)
    - *Rom. 6:23: Want de bezoldiging der zonde is de dood, ...*
  - Verkiezing is soevereine genade (genadegift)
    - *Rom. 6:23: maar de genadegift Gods is het eeuwige leven, door Jezus Christus, onzen Heere.*

## Van Gods besluiten (Predestinatie) (8)

- Predestinatie is van eeuwigheid (v/a 4)
  - Is een vaststaand Bijbels gegeven
    - *Efe. 1:4: Gelijk hij ons uitverkoren heeft in Hem, voor de grondlegging der wereld*
- Wel verschil van mening over de orde in dit besluit
  - A. Supra-lapsariers (boven-val – ofwel verkiezing voor de val)
  - B. Infra-lapsariers (beneden-val ofwel verkiezing na de val)
- A. Supra-lapsarisme
  - Predestinatie
  - Schepping
  - Val
- B. Infra-lapsarime
  - Schepping
  - Val
  - Predestinatie
- Beiden stellen dit besluit van eeuwigheid
- Geen verschil over de uitwerking van dit besluit

## Van Gods besluiten (Predestinatie) (9)

- Supra- en infra lapsarisme
- Beide opvattingen te vinden bij rechtzinnige theologen
  - Supra-lapsariers:
    - Augustinus – Luther - Calvijn – Beza -Gomarus – Voetius – Comrie – Kersten – Steenblok
  - Infra-lapsariers:
    - Polyander – Lubbertus – Maresius – W. a Brakel en bijna alle buitenlandse godgeleerden op de Synode van Dordt
- Beiden beroepen zich op de Bijbel:
  - Supra
    - *Efe. 3:9-11: ... Naar het eeuwig voornemen, dat Hij gemaakt heeft in Christus Jezus, onzen Heere;*
  - Infra
    - *Efe. 1:4-12: ... Tot de volmaking der heiligen, tot het werk der bediening, tot opbouwning van het lichaam van Christus;*
- Beide opvattingen te vinden in Belijdenisgeschriften
- Beiden toelaatbaar,mits vastgehouden wordt dat het gaat om een soeverein, eeuwig en onveranderlijk besluit.

## Van Gods besluiten (Predestinatie) (10)

- **Supra-lapsarisme heeft de voorkeur**

- Handhaaft volledig:

- De soevereiniteit van God

- *Jer. 18:1-6: ... Zal Ik ulieden niet kunnen doen gelijk deze pottenbakker, o huis Israëls? spreekt de HEERE; zie, gelijk leem in de hand des pottenbakkers, alzo zijt gijlieden in Mijn hand, o huis Israëls.*

- De verantwoordelijkheid van de mens

- *Matth. 23:37: ... en gijlieden hebt niet gewild.*

- Niet te begrijpen, slechts te aanbidden

- *Rom. 11:36: Want uit Hem, en door Hem, en tot Hem zijn alle dingen. Hem zij de heerlijkheid in der eeuwigheid. Amen.*

- **Infra-lapsarisme**

- Legt nadruk op de verantwoordelijkheid van de mens

- Valt binnen de Gereformeerde belijdenis

- Maar:

- Is misbruikt door Remonstranten

- Wordt gebruikt om verkeerde inzichten in b.v. de leer van de verbonden, zoals de 'drieverbondenleer', te handhaven



## Van Gods besluiten (Predestinatie) (11)

- De eeuwige bestemming van het redelijk schepsel
  - Engelen en mensen
    - *Matth. 25:41: Dan zal Hij zeggen ook tot degenen die ter linker hand zijn: Gaat weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en*
    - Er is ook een verkiezing van engelen
      - *1 Tim. 5:21: Ik betuig voor God en den Heere Jezus Christus en de uitverkoren engelen, dat gij deze dingen onderhoudt . . .*
    - En een verwerping van engelen
      - *Jud.: 6: En de engelen die hun beginsel niet bewaard hebben, maar hun eigen woonstede verlaten hebben, heeft Hij tot het oordeel des groten dags met eeuwige banden onder de duisternis bewaard;*
- Onderscheid predestinatie engelen en mensen
  - Engelen voor een deel gevallen (niet begrepen in een verbondshoofd)
  - Geen mogelijkheid om in hun staat hersteld te worden
    - De predestinatie van de engelen is een daad van Gods rechtvaardigheid
      - *2 Petr. 2:4: Want indien God de engelen die gezondigd hebben, niet gespaard heeft, maar die in de hel geworpen hebbende, overgegeven heeft aan de ketenen der duisternis, om tot het oordeel bewaard te worden;*

## Van Gods besluiten (Predestinatie) (12)

- Alle mensen? Nee, het minste getal (v/a 5)
  - *Matth. 20:16: Velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren*
- Toch een grote schare, die niemand tellen kan
  - *Openb. 7:9: een grote schare, die niemand tellen kon, uit alle natie en geslachten en volken en talen*
  - **Waaronder niet veel vooraanstaanden**
    - *1 Kor. 1:27: Maar het dwaze der wereld heeft God uitverkoren, opdat Hij de wijzen beschamen zou;*
- Persoonlijk (v/a 6)
  - Er is wel een verkiezing tot ambten (profeten, priesters [de levieten], koningen of de verkiezing van een volk (Israel)
  - verkiezing en verwerping tot eeuwige bestemming is persoonlijk
    - *Rom. 9:13: Gelijk geschreven is: Jakob heb Ik liefgehad, en Ezau heb Ik gehaat*

### *Huiswerkvragen:*

- *Waarom moet de opvatting dat God verkiest om voorgezien geloof en goede werken zo krachtig afgewezen worden? (graag 2 argumenten)*

## Van Gods besluiten (Predestinatie) (13)

- Leerstuk predestinatie leidt tot:
  - a. Vijandschap en ergernis bij de natuurlijke mens
    - *Joh. 6:65-66: En Hij zeide: Daarom heb Ik u gezegd, dat niemand tot Mij komen kan, tenzij dat het hem gegeven zij van Mijn Vader. Van toen af gingen velen Zijner discipelen terug, en wandelden niet meer met Hem.*
  - b. Misbruik door de onverschillige zondaar
    - *1 Kor. 15:32: Laat ons eten en drinken, want morgen sterven wij.*
  - c. Tot blijdschap en troost bij de wedergeborene
    - *Hebr. 6:18: Opdat wij door twee onveranderlijke dingen, in welke het onmogelijk is dat God liege, een sterke vertroosting zouden hebben*
- a) Vijandschap en ergernis. Dit uit zich o.a in:
  1. Brute ontkenning van de predestinatie
    - Door de (vijandige) doodstaat te ontkennen (Pelagius)
    - De mens een onafhankelijke vrije wil toe te kennen (Socinius)
  - Is met erkenning van de Bijbel als onfeilbaar Woord van God niet vol te houden
    - *Joh. 13:48: en er geloofden zovelen als er geordineerd waren tot het eeuwige leven.*

## Van Gods besluiten (Predestinatie) (14)

- a) Vijandschap en ergernis (vervolg). Dit uit zich o.a in:
2. Subtielere ontkenningen (o.a. roomsen en remonstranten)
    - Predestinatie op grond van voorwaarden:
      - Wel of niet aanvaarden van aangeboden genade
      - Eigen besluit zich te bekeren en te geloven
      - Door voorgezien geloof en goede werken (v/a 8)
    - Deze voorwaarden:
      - Maken Gods besluit afhankelijk van de wil van de gevallen mens
      - Hebben geen enkele Bijbelse grond
        - *Phil. 2:13: Want het is God Die in u werkt beide het willen en het werken, naar Zijn welbehagen.*
      - Door de Kerk veroordeeld
        - D.L. 1. Verwerping der dwalingen 4. Die leren: Dat in de verkiezing tot het geloof deze voorwaarde tevoren vereist wordt, dat de mens het licht der natuur recht gebruike, vroom zij, klein, nederig en ten eeuwigen leven geschikt, gelijk alsof aan die dingen de verkiezing enigszins hing.

## Van Gods besluiten (Predestinatie) (15)

a) Vijandschap en ergernis (vervolg). Dit uit zich o.a in:

3. Leidt tot dwalingen zoals b.v. :

– Alverzoening

- Uiteindelijk zullen alle mensen, na korter of langer straflijden in de hel, tot de zaligheid komen

– Algemene verzoening

- Christus heeft voor alle mensen geleden en de zaligheid verworven. Wie wil kan zalig worden

– Voorwaardelijke predestinatie

- God biedt algemeen genade aan, maar weet vooraf wie daar wel of geen gebruik van zal maken.

• Al deze voorstellingen tasten Gods eigenschappen = het goddelijk Wezen Zelf aan.

- *Rom. 9:21-22: Maar toch, o mens, wie zijt gij, die tegen God antwoordt? Zal ook het maaksel tot dengene die het gemaakt heeft, zeggen: Waarom hebt gij mij alzo gemaakt? Of heeft de pottenbakker geen macht over het leem, om uit denzelfden klomp te maken het ene een vat ter ere, en het andere ter onere?*

## Van Gods besluiten (Predestinatie) (16)

A. Vijandschap en ergernis (vervolg). Dit uit zich o.a in:

### 4. Schijnbaar redelijke vragen

- **Is dit niet hard en onrechtvaardig (v.a 9)**
  - M.a.w.: Doet God de mens hiermee geen onrecht?
- **NEE.** Wij hebben het vermogen gehad het goede te willen en te kunnen doen
  - H.C. v/a 6: *Vr.* Heeft dan God den mens alzo boos en verkeerd geschapen? *Antw.:* Neen Hij; maar God heeft den mens goed (a) en naar Zijn evenbeeld geschapen (b),
- **Willens en wetens deze gaven verspeeld**
  - NGB Art. 14: Art. ... heeft hij verloren al zijn uitnemende gaven, die hij van God ontvangen had, en heeft niet anders overig behouden dan kleine overblijfselen daarvan, dewelke genoegzaam zijn om den mens alle onschuld te benemen
- **Zodat wij door eigen schuld de zaligheid niet meer kunnen noch willen verkrijgen**
  - *Joh. 6:44: Niemand kan tot Mij komen, tenzij dat de Vader, Die Mij gezonden heeft, hem trekke;*
  - *Joh. 5:20: En gij wilt tot Mij niet komen, opdat gij het leven moogt hebben*

## Van Gods besluiten (Predestinatie) (17)

A. Vijandschap en ergernis (vervolg). Dit uit zich o.a in:

### 4. Schijnbaar redelijke vragen (vervolg)

- Hoe kan God iets eisen wat Hij besloten heeft niet te zullen geven?
- God eist rechtvaardig Zijn beeld terug, dat wij moedwillig verloren hebben
  - Dit bevestigt Zijn rechtvaardigheid
    - *Exo. 34:7: Die den schuldige geenszins onschuldig houdt*
  - Hierin verheerlijkt Hij Zijn barmhartigheid
    - 1 Petr. 1:3:: Die naar Zijn grote barmhartigheid ons heeft wedergeboren tot een levende hoop
- Oorzaak en schuld van ongeloof in de mens zelf
  - DL. 1.5: De oorzaak of schuld van dat ongeloof, gelijk ook van alle andere zonden, is geenszins in God, maar in den mens. ....
- Maar het geloof in Jezus Christus en de zaligheid door Hem, is een genadige gave Gods (*DL 1.5*)
  - *Efe. 2:8: Want uit genade zijt gij zalig geworden door het geloof, en dat niet uit u, het is Gods gave;*

## Van Gods besluiten (Predestinatie) (18)

A. Vijandschap en ergernis (vervolg). Dit uit zich o.a in:

### 5. Valse beschuldigingen (vooral tegen supra-lapsarime)

- Remonstranten op Synode van Dordt:
  - Beschuldigen met name de Supra-lapsariers ervan dat ze jonggestorven kinderen hardvochtig naar de hel verwezen.
- Verweer tegen die beschuldiging in de DL:
  - DL. 1.17: Nademaal wij van den wil Gods uit Zijn Woord moeten oordelen, hetwelk getuigt dat de kinderen der gelovigen heilig zijn, niet van nature, maar uit kracht van het genadeverbond, in hetwelk zij met hun ouders begrepen zijn, zo moeten de godzalige ouders niet twifelen aan de verkiezing en zaligheid hunner kinderen welke God in hun kindsheid uit dit leven wegneemt
  - Hierbij enkele zaken goed in het oog houden
    1. Alleen godzalige ouders is het geloof geschonken om hieraan niet te twifelen
    2. De Bijbel geeft ook voorbeelden van uitverkoren jonggestorven kinderen van goddeloze ouders
    3. Er is ook geoordeeld dat de verkiezing en verwerping ook over jonge kinderen gaat. (Zie oordeel Utrechtse theologen)



## Van Gods besluiten (Predestinatie) (19)

- Leerstuk predestinatie leidt ook tot:
  - b) Misbruik door de onverschillige zondaar
    - 1. Het maakt niet uit hoe ik leef! (v/a 11)
      - Zo redeneren we in natuurlijk leven ook niet
      - Opdracht te zaaien, te planten, talenten te gebruiken
    - God schenkt ons nog de genademiddelen
    - Hij eist dat we die gebruiken
      - *Fill. 2:12-13: werkt uws zelfs zaligheid met vreze en beven; Want het is God die in u werkt beide het willen en het werken, naar Zijn welbehagen*
    - Dit geeft geen plaats voor zorgeloosheid
    - Ook niet voor rampzalige wanhoop
  - Een ernstige roepstem tot ons allen
    - *Luk. 13:34: Jeruzalem, Jeruzalem, gij die de profeten doodt, en stenigt die tot u gezonden zijn, hoe menigmaal heb Ik uw kinderen willen bijeenvergaderen, gelijkerwijs een hen haar kiekens onder de vleugelen vergadert, en gijlieden hebt niet gewild!*

## Van Gods besluiten (Predestinatie) (20)

- Leerstuk predestinatie leidt tot:

### c) Tot blijdschap en troost bij de wedergeborene

- *Rom. 11:33: O diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods! Hoe ondoorzoekelijk zijn Zijn oordelen, en onnaspeurlijk Zijn wegen!*

- Een van de redenen tot troost?

#### – Deze verkiezing is onveranderlijk (v/a 10)

- *Rom. 9:11: Opdat het voornemen Gods, dat naar de verkiezing is, vast bleve.*

#### – Ligt vast in een onveranderlijk God

- *Num. 23:19: zou Hij het zeggen en niet doen, of spreken en niet bestendig maken?*
- *Joh. 10:28: En Ik geef hun het eeuwige leven; en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid, en niemand zal dezelve uit Mijn hand rukken.*

#### – Die Zijn uitverkorenen gewillig maakt (v/a 12)

- *Psalm 110:3: Uw volk zal zeer gewillig zijn op den dag Uwer heirkraft, in heilige sieradiën; uit de baarmoeder des dageraads zal U de dauw Uwer jeugd zijn.*
- Kantt. 13: En versta hier door Uw volk de uitverkorenen of gelovigen.

## Van Gods besluiten (Predestinatie) (21)

- Verkiezing niet OM het geloof, maar TOT het geloof
- Geloof is een vrucht van de verkiezing
  - DL.1.9: en dienvolgens is de verkiezing de fontein van alle zaligmakend goed, waaruit het geloof, de heiligheid, en andere zaligmakende gaven, en eindelijk het eeuwige leven zelf als vruchten vloeien
- Geloof altijd gepaard met hoop en liefde (v/a 13)
  - *1 Thess. 1:3-4: Zonder ophouden gedenkende het werk uws geloofs, en den arbeid der liefde, en de verdraagzaamheid der hoop op onzen Heere Jezus Christus, voor onzen God en Vader; Wetende, geliefde broeders, uw verkiezing van God.*
  - Geloof alleen gegeven aan de uitverkorenen
    - *Hand. 13:48: en er geloofden zovelen als er geordineerd waren tot het eeuwige leven*
  - Hoop verwacht een zalig einde
    - *Tit. 1:2: In de hope des eeuwigen levens, welke God, Die niet liegen kan, beloofd heeft vóór de tijden der eeuwen, maar geopenbaard heeft te zijner tijd;*
  - Liefde in hun hart is vrucht van liefde van God tot hen
    - *1 Joh. 4:19: Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst liefgehad heeft*

## Van Gods besluiten (Predestinatie) (22)

- Verkiezing niet OM het geloof, maar TOT het geloof (vervolg)
- Geloof zal vruchten voortbrengen
  - HC v/a 24: want het is onmogelijk, dat, zo wie Christus door een waarachtig geloof ingeplant is, niet zou voortbrengen vruchten der dankbaarheid
  - En moet ook vruchten voortbrengen
    - Ook in het natuurlijke leven
      - *1 Joh. 4:20: Indien iemand zegt: Ik heb God lief; en haat zijn broeder, die is een leugenaar; want die zijn broeder niet liefheeft, dien hij gezien heeft, hoe kan hij God liefhebben, Dien hij niet gezien heeft?*
- Verkiezing EN verwerping is:
  - Tot verheerlijking van Gods volmaakte eigenschappen (v/a 14)
    - *Rom. 11:33: O diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods! Hoe ondoorzoekelijk zijn Zijn oordelen, en onnaspeurlijk Zijn wegen!*
  - Tot vernedering van de mens
    - *1 Kor. 4:7: En wat hebt gij, dat gij niet hebt ontvangen?*

## Van Gods besluiten (Predestinatie) (23)

- Samenvatting predestinatie (verkorte versie tabel van Th. Beza)
- Gods eeuwig en onveranderlijk besluit, wat voorafgaat aan alle verdere oorzaken, waarin Hij in Zichzelf besloot om tot Zijn verheerlijking:
  1. Bepaalde mensen:
    - te verkiezen tot redding in Christus;
    - te verwerpen tot verdoemenis door hun eigen schuld;
  2. De mens te scheppen
    - Rechtvaardig, maar veranderlijk
  3. Uit de gevallen mensen
    - De uitverkorenen krachtdadig (inwendig) te roepen
      - Rechtvaardigmaking door toerekening verdienste van Christus
      - Eeuwig leven in Christus
    - De verworpenen uitwendig of niet te roepen
      - Verachting evangelie, ongerechtigheid en verdorvenheid
      - Rechtvaardige straf van de eeuwige dood
- Doel: Verheerlijking van God vanuit Zijn eeuwig besluit, door barmhartigheid en rechtvaardigheid. Rom. 11:36

## Van Gods besluiten (Predestinatie) (24)

### *Huiswerkvragen*

- *Hoe betoont God zowel Zijn barmhartigheid als Zijn rechtvaardigheid in de predestinatie?*